T014 BD V 198-AQT-3 Tu Đà Lợi-Nghĩa Túc

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

3- KINH TU-ÑAØ-LÔÏI

Nghe nhö vaày: Ñöùc Phaät truï ôû khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, taïi nöôùc Xaù-veä ñöôïc quoác vöông, caùc vò ñaïi thaàn vaø caùc nhaø quyeàn quyù cung kính, luoân hoä trì cuùng döôøng phaïn thöïc, y phuïc, saøng toïa, ngoïa cuï, thuoác men chöõa beänh. Baáy giôø caùc vò Phaïm chí ngoài taïi giaûng ñöôøng cuûa mình, cuøng nhau baøn luaän: –Xöa nay chuùng ta ñöôïc quoác vöông, caùc vò ñaïi thaàn, caùc nhaø quyeàn quyù vaø nhaân daân, ñoùn tieáp, haàu haï. Nay hoï boû, khoâng caáp döôõng cho chuùng ta, maø quay laïi thôø phuïng Sa-moân Cuø-ñaøm vaø caùc vò ñeä töû cuûa oâng ta. Chuùng ta phaûi cuøng nhau laäp möu keá gì ñeå ñaùnh baïi oâng ta. Hoï cuøng baøn vôùi nhau: –Nay caàn phaûi tìm choïn trong haøng nguõ cuûa chuùng ta moät coâ gaùi coù nhan saéc tuyeät ñeïp roài gieát coâ ta, choân thi theå coâ ta trong röøng caây Kyø-ñaø. Nhö vaäy môùi coù theå phaù hoaïi, laøm toån thöông Sa-moân Cuø-ñaøm vaø caùc ñeä töû cuûa oâng ta. Khi tieáng xaáu cuûa hoï lan truyeàn khaép nôi, nhöõng ngöôøi uûng hoä seõ phaûi laùnh xa, khoâng coøn cung kính Cuø-ñaøm, taát caû ñeä töû theo hoïc vôùi oâng ta seõ khoâng coøn ñöôïc cung caáp y thöïc nöõa. Moïi ngöôøi seõ quay laïi toân thôø chuùng ta. Chuùng ta seõ laïi ñöôïc ngöôøi ñôøi toân kính. Phaù hoaïi ñöôïc Cuø-ñaøm thì ôû ñôøi naøy seõ khoâng ai hôn chuùng ta ñöôïc. Hoï laäp töùc cuøng nhau ñeán nhaø, goïi naøng Haûo Thuû (Sundari) ra baûo: –Chaéc naøng cuõng bieát hieän nay chuùng ta ñang bò moïi ngöôøi xa rôøi, khoâng ñöôïc uûng hoä, caáp döôõng nöõa. Traùi laïi daân chuùng ñang toân kính Sa-moân Cuø-ñaøm laøm thaày. Haún naøng coù theå vì moái caêm giaän naøy maø laøm moät vieäc coù lôïi cho chuùng ta phaûi khoâng? Naøng Haûo Thuû hoûi: –Laøm moät vieäc coù lôïi laø theá naøo? Caùc Phaïm chí baûo: –Chæ coù moät caùch laø naøng hy sinh maïng soáng, chòu cheát maø thoâi! Haûo Thuû traû lôøi: –Toâi khoâng theå laøm ñöôïc. Ñoaøn Phaïm chí lieàn noùi: –Neáu coâ khoâng laøm nhö vaäy thì töø nay veà sau coâ seõ khoâng coøn ôû trong haøng nguõ cuûa chuùng ta nöõa. Coâ gaùi nghe lôøi aáy, trong loøng raát ñau buoàn neân laäp töùc noùi: –Xin vaâng, ñoù laø nhieäm vuï cuûa toâi. Caùc Phaïm chí ñeàu caát tieáng: –Laønh thay! Hoï cuøng nhau daïy cho Haûo Thuû: –Töø nay veà sau, saùng chieàu, coâ ñeàu tôùi choã Phaät, thöôøng qua laïi trong röøng caây Kyø- ñaø ñeå moïi ngöôøi ñeàu thaáy vaø bieát coâ. Sau ñoù, chuùng ta seõ gieát coâ, choân xaùc giöõa röøng caây Kyø-ñaø, chaéc chaén seõ laøm cho Cuø-ñaøm bò huûy nhuïc. Coâ gaùi theo lôøi daïy, thöôøng xuyeân lui tôùi choã caùc vò Sa-moân. Khi moïi ngöôøi ñeàu bieát vieäc aáy, caùc Phaïm chí beøn baét coâ gaùi gieát cheát, roài choân xaùc trong röøng caây Kyø-ñaø. Sau ñoù, hoï cuøng taäp hoïp ñeán tröôùc cöûa hoaøng cung keâu gaøo, oaùn traùch: –Trong caùc hoïc troø cuûa chuùng toâi, coù moät coâ gaùi taùnh tình neát na, nhan saéc dieãm leä tuyeät traàn. Hieän nay khoâng bieát coâ aáy soáng hay cheát ôû choã naøo?

Ñöùc vua hoûi: –Coâ ta thöôøng ñeán choã naøo? Boïn hoï ñeàu traû lôøi: –Naøng aáy vaãn hay ñeán choã Sa-moân Cuø-ñaøm. Nhaø vua noùi: –Vaäy thì haõy ñeán choã ñoù

tìm xem. Thöøa dòp aáy, hoï beøn taâu xin vua cho quan, lính cuøng ñi. Nhaø vua chaáp thuaän. Ñoaøn ngöôøi tìm kieám khaép nôi, laàn laàn tieán vaøo khu vöïc röøng caây Kyø-ñaø, thì ñaøo thaáy töû thi. Caùc Phaïm chí ñaët xaùc coâ gaùi treân moät chieác giöôøng, cuøng nhau khieâng ñi khaép nôi trong thaønh Xaù-veä, ñeán taát caû ñöôøng phoá lôùn nhoû keâu gaøo, than oaùn: –Moïi ngöôøi haõy xem Sa-moân Cuø-ñaøm, con nhaø hoï Thích thöôøng ñöôïc ca tuïng laø Baäc coù giôùi ñöùc, toái thöôïng nhaát treân ñôøi sao nay laïi tö thoâng vôùi coâ gaùi naøy, roài gieát cheát, leùn choân giaáu xaùc coâ ta. Nhö vaäy thì coøn gì laø pheùp taéc? Coøn gì laø ñaïo ñöùc? Coøn gì laø giôùi haïnh nöõa? Ñuùng giôø thoï thöïc, caùc vò Tyø-kheo ñeàu oâm baùt vaøo thaønh khaát thöïc. Caùc nhaø quyeàn quyù vaø nhaân daân töø xa troâng thaáy lieàn caát lôøi xuùc xieåm: –Boïn Sa-moân naøy töï xöng laø coù pheùp taéc, ñaïo ñöùc, giôùi haïnh maø laïi phaïm moät toäi aùc nhö theá. Boïn chuùng coøn ñieàu gì toát laønh ñaâu; laøm sao coøn ñöôïc cuùng döôøng y thöïc nhö tröôùc nöõa! Caùc vò Tyø-kheo nghe theá, ñeàu oâm bình baùt khoâng ra khoûi thaønh trôû veà. Sau khi röûa saïch tay chaân, caát bình baùt, caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaûnh leã roài ñeàu ñöùng trình baøy laïi ñaày ñuû söï vieäc treân. Baáy giôø Ñöùc Phaät noùi baøi keä: Khoâng loaïn yù theo voïng ngöõ Ra traän bò teân nhaãn chòu Nghe ñôøi buoâng lôøi thieän, aùc Tyø-kheo nhaãn, khoâng loaïn yù. Ñöùc Phaät daïy caùc vò Tyø-kheo: –Ta bò söï huûy baùng doái traù naøy khoâng quaù baûy ngaøy maø thoâi. Coù moät Thanh tín nöõ1 teân Duy Dieâm ôû trong thaønh nghe caùc vò Tyø-kheo khaát thöïc ñeàu oâm baùt khoâng trôû veà neân raát thöông xoùt. Nghó ñeán Ñöùc Phaät vaø caùc vò Tyø-kheo Taêng, coâ lieàn ñi gaáp ñeán khu laâm vieân, ñeán choã Phaät ngöï cuùi ñaàu maët ñaûnh leã Ñöùc Phaät, nhieãu quanh roài ngoài xuoáng moät beân. Ñöùc Phaät giaûng roäng kinh phaùp cho Duy Dieâm. Nghe giaûng xong, coâ ñöùng daäy chaép tay baïch Ñöùc Phaät: –Mong Ñöùc Theá Toân vaø chö vò Tyø-kheo Taêng ñeán nhaø con thoï thöïc trong baûy ngaøy. Ñöùc Phaät im laëng nhaän lôøi. Duy Dieâm nhieãu quanh Ñöùc Phaät ba voøng roài trôû veà. Ñeán ngaøy thöù baûy, Ñöùc Phaät baûo Toân giaû A-nan: –OÂng vaø chuùng Tyø-kheo vaøo thaønh ñeán caùc ngaõ tö ñöôøng laøng ñeàu ñoïc baøi keä naøy: Thöôøng löøa ñaûo, u taø Vu khoáng ngöôøi voâ toäi Voâ minh theâm löøa doái Oaùn thuø haïi töï thaân.

1. Thanh tín nöõ: töùc nöõ Phaät töû taïi gia, coøn goïi laø Caän söï nöõ, Öu-baø-di (Paøli vaø Sanskrit: Upaøsaki).

Tu-ñòa-lôïi phaân tranh Maõi haän neân töï baïi Lôøi aùc, laøm ñöùt ñaàu Phaûi thöôøng giöõ nghieäp khaåu. Ñaùng kính laïi cheâ bai Khen ngöôøi khoâng giôùi haïnh Do mieäng sinh saàu muoän Ñoá kî taâm baát an Che giaáu taøi lôïi ngöôøi Cuõng töø doái gaït sinh Moïi söï ñeàu nhaãn ñöôïc Thaät vì queân vaät baùu. Oaùn haän baäc Chaân chaùnh Saùu ngöôøi heát caû naêm Keû ñoù theo ñöôøng aùc Taâm, haïnh luoân baát chaùnh Doái löøa möôøi vaïn daân. Toân giaû A-nan lieàn vaâng lôøi, cuøng caùc vò Tyø-kheo vaøo thaønh ñeán caùc ngaõ tö ñöôøng laøng, ñoïc ñuùng nhö baøi keä Phaät daïy. Caùc vò haøo toäc vaø nhaân daân thaønh Xaù-veä ñeàu phaùt sinh yù nghó: “Caùc vò Thích töû thaät khoâng coù ñieàu aùc. Caùc ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät Thích-ca, hoaøn toaøn khoâng coù taø haïnh”. Baáy giôø caùc Phaïm chí ngoaïi ñaïo ôû

giaûng ñöôøng töï tranh caõi vôùi nhau. Trong nhoùm coù moät ngöôøi noùi loä vieäc laøm cuûa boïn hoï vôùi ngöôøi ngoaøi: –Chuùng ta cuøng nhau töï gieát Haûo Thuû laïi ñeå oan cho Ñöùc Phaät vaø ñeä töû cuûa Ngaøi sao? Moät vò ñaïi thaàn nghe ñöôïc lôøi aáy lieàn vaøo trình taâu leân vua. Ñöùc vua laäp töùc trieäu taäp caùc Phaïm chí ñeán hoûi: –Coù phaûi chính caùc ngöôi ñaõ gieát Haûo Thuû khoâng? Boïn hoï traû lôøi: –Taâu vaâng, quaû ñuùng nhö vaäy. Ñöùc vua noåi giaän baûo: –Ta phaûi xöû toäi boïn ngöôi thaät naëng. Taïi sao boïn ngöôi ôû trong cöông thoå nöôùc cuûa ta, töï xöng laø ngöôøi tu ñaïo maø coøn coù taâm gieát haïi? Vua laäp töùc truyeàn leänh cho quan haàu caän: –Haõy baét heát boïn ngöôøi naøy, giaûi chuùng ñi khaép nôi, ñöôøng phoá lôùn nhoû trong thaønh Xaù-veä ñeå moïi ngöôøi roõ toäi aùc cuûa chuùng, roài truïc xuaát chuùng ra khoûi nöôùc. Ñuùng giôø thoï thöïc, Ñöùc Phaät cuøng caùc vò Tyø-kheo ñeàu oâm baùt vaøo thaønh. Baáy giôø coù moät vò Thanh tín só teân A-tu-lôïi töø xa troâng thaáy Ñöùc Phaät lieàn ñeán ñaûnh leã, caát tieáng baïch Phaät: –Con nghe vieäc aáy, khoâng coøn bieát boán phöông ôû ñaâu, trong loøng heát söùc ñau xoùt. Nhöõng kinh phaùp con ñaõ nghe khoâng sao ñoïc tuïng ñöôïc nöõa. Con nghe Ñöùc Phaät vaø chö Tyø-kheo Taêng bò oaùn hôøn, phaûi mang tieáng aùc. Ñöùc Phaät baûo A-tu-lôïi: –Söï vieäc khoâng thích thuù naøy laø do nhaân duyeân baùo öùng töø ñôøi quaù khöù. Ngaøi beøn noùi baøi keä: Noùi ít cuõng bò cheâ

Noùi nhieàu cuõng bò traùch Lôøi ngay thaúng cuõng cheâ Ñôøi aùc, cheâ taát caû. Quaù, hieän hay töông lai Khoâng bò cheâ, khoâng coù Ai suoát ñôøi bò cheâ Tröôùc naïn, taâm vaãn kính. Ñöùc Phaät tuyeân giaûng roäng kinh phaùp cho A-tu-lôïi nghe. Sau ñoù, Ngaøi ñeán nhaø cuûa Tu-ñaït, thaúng thaân ngoài treân chaùnh toøa. Tu-ñaït ñaûnh leã Ñöùc Phaät, chaép tay baïch: –Gia quyeán cuûa con ñeàu buoàn raàu, baûn thaân con khoâng coøn bieát phöông höôùng naøo nöõa. Kinh phaùp con ñöôïc nghe khoâng theå naøo ñoïc tuïng ñöôïc. Con nghe Ñöùc Phaät vaø caùc vò Tyø-kheo Taêng bò oaùn haän, bò mang tieáng xaáu. Ñöùc Phaät lieàn noùi baøi keä: Ta nhö voi ra traän Bò thöông khoâng oaùn töôûng Vì loøng Ta nhu nhaãn Ngöôøi ñôøi, khôûi nieäm aùc. Tay Ta khoâng toån haïi Duøng tay chuyeån aùc haønh Ñoäc haïi chaúng theå xaâm Laøm thieän, aùc khoâng thaønh. Ñöùc Phaät vì Tu-ñaït giaûng kinh roài Ngaøi ñeán nhaø cuûa Duy Dieâm, thaân ñoan nghieâm ngöï treân toøa ngoài ôû giöõa. Sau khi ñaûnh leã xong, Duy Dieâm chaép tay baïch: –Quyeán thuoäc cuûa con ñeàu buoàn raàu, baûn thaân con khoâng coøn bieát phöông höôùng naøo nöõa. Nhöõng kinh phaùp con ñöôïc nghe, khoâng theå naøo ñoïc tuïng ñöôïc. Con nghe Ñöùc Phaät vaø caùc vò Tyø-kheo Taêng bò hôøn oaùn, phaûi mang tieáng xaáu. Ñöùc Phaät vì Duy Dieâm noùi baøi keä: Khoâng bò duïc naõo loaïn Taâm tònh, ngoaøi sao dô Keû ngu oaùn töï haïi Ngöôïc gioù tung buïi muø. Duy Dieâm vui möøng hieán cuùng trai soaïn. Sau khi Ñöùc Phaät vaø caùc vò Tyø-kheo Taêng thoï trai xong, naøng daâng nöôùc röûa tay, roài ngoài phía döôùi laéng nghe Ñöùc Phaät giaûng kinh. Ñöùc Phaät giaûng veà vieäc giöõ giôùi vaø caùc haïnh thanh tònh cho toaøn gia cuûa Duy Dieâm, laøm cho moïi ngöôøi ñeàu thaáy ñaïo, roài Ngaøi trôû veà tinh xaù. Quoác vöông Ba-tö-naëc cuøng ñoâng ñaûo quan quaân, xa maõ tuøy tuøng trang nghieâm theo ñuùng uy

phaùp cuûa baäc quaân vöông rôøi thaønh ñeán röøng caây Kyø-ñaø. Vì muoán ñeán dieän kieán Ñöùc Phaät neân vua xuoáng xe ñi boä vaøo. Töø xa troâng thaáy Ñöùc Phaät, vua lieàn caát loïng, muõ, ñeå caùc ngöôøi haàu ôû beân ngoaøi, côûi haøi vaøng, roài môùi ñeán phía tröôùc ñaûnh leã Ñöùc Phaät, ngoài xuoáng, chaép tay baïch: –Vöông quyeán cuûa con raát ñau loøng, baûn thaân con khoâng coøn bieát phöông höôùng naøo nöõa. Nhöõng kinh phaùp maø con ñöôïc nghe, con khoâng coøn tuïng nöõa. Con nghe Ñöùc Phaät vaø Tyø-kheo Taêng bò oaùn hôøn, phaûi mang tieáng xaáu. Ñöùc Phaät lieàn vì vua noùi baøi keä:

Nieäm taø, noùi loãi ngöôøi
YÙ chaùnh, noùi lôøi thieän
Mieäng cheâ xaáu, khen toát
Thieän, aùc khoâng saàu öu.
Coù laøm phaûi coù boû
Lìa theá, caàu giaûi thoaùt
Khoâng loaïn, giöõ taâm ñöùc
Cheá duïc coøn ai nghi?

Toaøn daân nöôùc Xaù-veä ñeàu khôûi nieäm nghi ngôø Ñöùc Phaät vaø caùc vò Tyø-kheo Taêng do nhaân duyeân gì maø bò tieáng xaáu nguy hieåm nhö vaäy. Vì thaáy uy thaàn Phaïm töôùng vó ñaïi, cao toät cuûa Ñöùc Phaät tôï nhö maët traêng giöõa caùc vì sao neân khoâng ai daùm thöa hoûi.

Ñöùc Phaät bieát roõ yù nghó cuûa hoï, neân noùi kinh Nghóa Tuùc:

Vôùi baäc kheùo giöõ giôùi haïnh
Ngöôøi hoûi khoâng tieän baøy toû
Nieäm nghi taø ñaïo hay chaùnh
Muoán hoïc, yù phaûi töï tinh.
Haõy thoâi! Chôù chaáp vieäc ñôøi
Thöôøng töï nhuû giöõ giôùi vöõng
Troïn tin giaùo phaùp quang minh
Daïy ñôøi khoâng neân theâu deät.
Phaùp khoâng taø khoâng noùi quaáy
Huûy baùng Ta, Ta khoâng ngaïi
Töï thaáy haïnh khoâng taø laäu
Khoâng chaáp töôûng, ñaâu giaän, vui.
Moïi sôû höõu caàn xaû boû
Giaùo phaùp saùng, phaûi giöõ gìn
Caàu giaûi thoaùt aét ñöôïc “Khoâng”
Nieäm “Khoâng” neân ñaéc phaùp “Khoâng”.
Khoâng chaáp neân chaúng gì coù
Haïnh chaúng nguyeän, ba coõi sinh
Caàn ñoaïn haún voøng si aùm

Haønh theá naøo coù sôû y?
Sôû höõu phaùp phaûi vaát boû
Vôùi giaùo thuyeát cuõng khoâng chaáp
Khoâng ñaém tröôùc, cuõng khoâng lìa
Nhôø quaùn theá, ly taát caû.
Ñöùc Phaät noùi kinh Nghóa Tuùc xong, caùc vò Tyø-kheo ñeàu hoan hyû.

4- KINH PHAÏM CHÍ MA-KIEÄT

Nghe nhö vaày: Ñöùc Phaät truù ôû khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc taïi nöôùc Xaù-veä. Khi aáy coù moät vò Phaïm chí teân Ma-kieät boãng nhieân cheát taïi giaûng ñöôøng. Caùc vò ñoàng hoïc ñaët oâng leân

treân giöôøng, khieâng ñeán caùc ngaõ tö ñöôøng laøng cuûa thaønh Xaù-veä, caát lôøi rao truyeàn: –Ngöôøi naøo thaáy Ma-kieät thì ñeàu ñöôïc giaûi thoaùt. Baây giôø ai thaáy thi theå cuûa oâng cuõng ñöôïc giaûi thoaùt, sau naøy coù ai nghe teân oâng cuõng ñöôïc giaûi thoaùt. Ñuùng giôø thoï trai, caùc vò Tyø-kheo, oâm bình baùt vaøo thaønh khaát thöïc, ñeàu nghe thaáy caùc Phaïm chí truyeàn rao coâng ñöùc cuûa Ma-kieät nhö vaäy. Thoï thöïc xong, caùc vò röûa bình baùt, trôû veà nôi Phaät ngöï, ñaûnh leã xong, veà choã ngoài, thöa laïi toaøn boä caâu chuyeän treân cho Ñöùc Phaät. Nhaân ñoù, Ñöùc Phaät dieãn noùi thaønh kinh naøy, truyeàn toâi, ñeä töû Ngaøi phaûi laéng nghe ñaày ñuû ñeå roäng giaûng cho ñôøi sau ñöôïc hieåu roõ. Ñöùc Theá Toân daïy toâi phaûi giöõ gìn ñeå kinh phaùp ñöôïc truï theá daøi laâu. Ngaøi noùi kinh Nghóa Tuùc naøy: Giöõ taâm tònh, khoâng beänh suy Töï tònh, tín, toû chaân lyù Bieát nhö theá ñeàu ñöôïc ñoä, Muoán ñoaïn khoå, tröø taäp tröôùc Nhôø taâm tònh thaønh phöôùc nhaân. Coù tueä haïnh, nieäm lìa khoå Taän tröø aùc, roõ phaùp thanh Ñoaïn sôû kieán thaät toaøn tònh Theo dò ñaïo, khoâng theå thoaùt. Hoïc giöõ giôùi, ñoä theá nhaân Khoâng nhieãm toäi laø phöôùc baùo Tröø taát caû, chôù khen thaân Tröôùc ñoaïn tröø, sau nhôù nghó. Ñaït haïnh naøy, vöôït boán bieån Cöù thaúng tieán ñöøng lo khoå Nieäm khoå maõi, taâm bò troùi YÙ tænh giaùc, trì giôùi haïnh Haønh tònh haïnh töôûng khoå haønh Xaû nieäm aáy lieàn nhaäp haïnh. Khoâng noùi kieâu, duøng tueä quaùn Vôùi moïi phaùp, khoâng coøn nghi Caû thaáy, nghe ñeàu nieäm xaû Roõ kieán vaên goác cuûa haønh. Ngöôøi theo traàn bò saùu suy Khoâng nieäm thaân, khoâng nieäm kính Cuõng khoâng nguyeän haïnh chí tònh AÂn oaùn xaû, khoâng chaáp tröôùc Boû duïc caàu, khoâng mong öôùc Voâ sôû höõu laø Phaïm chí. Thaáy nghe phaùp, taâm thu nhieáp Daâm, khoâng daâm, chaáp daâm oâ Rôøi taâm taø, loøng seõ tònh. Ñöùc Phaät giaûng kinh Nghóa Tuùc xong, caùc vò Tyø-kheo ñeàu hoan hyû.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.